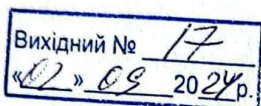

Асоціація
Громадського
Контролю
У СФЕРІ БУДІВНИЦТВА ТА МІСТОБУДУВАННЯ

04112, м.Київ, вул.І.Гонти,3, корп.А, оф.419, тел. (044) 377-73-40

**Членам Громадської спілки
«Асоціація громадського контролю у
сфері будівництва та
містобудування»**

**Підприємствам, установам
організаціям, суб'єктам
містобудівної діяльності**

*Про вимоги законодавства щодо залучення персоналу
(осіб, які повинні мати відповідний сертифікат)
при виконанні робіт (наданні послуг) у будівництві*

Громадська спілка «Асоціація громадського контролю у сфері будівництва та містобудування» (далі – Асоціація) при здійсненні аналізу інформації з електронної системи закупівель «Prozorro» та інших відкритих джерел стикається з фактами, що можуть свідчити про можливі порушення вимог законодавства при залученні до виконання робіт (надання послуг) сертифікованих фахівців та укладенні договорів із суб'єктами господарювання, які виконуються відповідні роботи (послуги).

Враховуючи вищевикладене Асоціація, діючи відповідно до своїх статутних цілей, листом від 26.06.2024 № 10 звернулася до профільного Міністерства з проханням відповідно до підпункту 8 пункту 4 Положення про Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України, затвердженого постановою Уряду від 30.06.2015 № 460 (у редакції від 17.12.2022 № 1400), надати роз'яснення в межах компетенції з викладених у листі питань.

Надсилаємо звернення Асоціації та відповідь Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України, надіслану листом від 29.08.2024 № 16090/28/10-24.

Маємо надію, що отримання цієї інформації та роз'яснень сприятиме забезпеченню законності і прозорості при реалізації будівельних проектів, підвищенню якості робіт і послуг у будівництві.

Додатки: на 6 арк.

Голова Правління

Олександр Бондаренко

МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ГРОМАД, ТЕРИТОРІЙ ТА ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ

пр-т Берестейський, 14, м. Київ, 01135,
тел.: (044) 351-40-96, (044) 351-40-35, (044) 351-40-01,
E-mail: miu@mtu.gov.ua, сайт: www.mtu.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 37472062

від _____ 20__ р. № _____

На № _____ від _____ 20__ р.

Громадська організація «Асоціація громадського контролю у сфері будівництва та містобудування»

Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України розглянуло звернення Громадської організації «Асоціація громадського контролю у сфері будівництва та містобудування», зареєстрованого в Мінінфраструктури за № 50897/0/7-24 (далі – лист), та в межах компетенції повідомляє.

Щодо першого питання.

Відповідно до пункту 4¹ частини першої статті 1 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» визначено, що інженер-консультант – фахівець із кваліфікаційним рівнем, підтвердженим органом із сертифікації персоналу, акредитованим у відповідній сфері згідно із законом, та/або суб'єкт господарювання, що має у своєму складі таких фахівців, який здійснює управління проектом, забезпечує організаційне і консультаційне супроводження комплексу робіт, пов'язаних із створенням об'єкта архітектури, приймає від імені замовника відповідні рішення та виконує інші функції, визначені договором.

Отже, фахівець, який не має сертифіката за професією «інженер-консультант (будівництво)», виданого органом, акредитованим у відповідній сфері згідно із законом, та/або суб'єкт господарювання, що не має у своєму складі таких фахівців, не є згідно із законом інженером-консультантом.

Щодо другого питання.

Відповідно до частини першої статті 27 Закону України «Про архітектурну діяльність» замовники та підрядники під час створення об'єкта архітектури зобов'язані доручати виконання окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури, особам, які мають відповідний кваліфікаційний сертифікат або отримали сертифікат за напрямом професійної атестації в органах з сертифікації персоналу, акредитованих відповідно до Закону України «Про акредитацію органів з оцінки відповідності», та включені до Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва. Законодавством передбачено проведення професійної атестації

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач [Козловська Наталія Вікторівна](#)
Сертифікат [6FA97849F1B2570D04000000E2890000E3520300](#)
Дійсний з [14.03.2024 12:21:27](#) по [14.03.2025 12:21:27](#)

Міністерство розвитку громад, територій
та інфраструктури України

16090/28/10-24 від 29.08.2024

архітекторів, інженерів-проектувальників та експертів, а також сертифікації інженерів-консультантів.

Отже, для виконання відповідних видів робіт (послуг) замовники та підрядники мають залучати осіб цих професій, які мають виданий відповідно до законодавства кваліфікаційний сертифікат (сертифікат), та відомості про яких включені до Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва.

Щодо третього питання.

На сьогодні забезпечено внесення до Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва інформації про осіб, які мають кваліфікаційні сертифікати, видані відповідно до статті 17 Закону України «Про архітектурну діяльність», та сертифікати, видані органами з сертифікації персоналу, акредитованими відповідно до Закону України «Про акредитацію органів з оцінки відповідності».

Така інформація є відкритою та доступною на порталі електронної системи у розділі «Реєстри, Атестовані особи» за посиланням <https://e-construction.gov.ua/reestri>. При цьому зазначається спеціалізація, кваліфікаційна категорія, інформація про чинність сертифіката та інші відомості про сертифікованих фахівців, визначені у Порядку ведення Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 23.06.2021 № 681.

Пошук та перегляд відомостей (даних) про інженерів-консультантів в електронній системі здійснюється на порталі електронної системи за посиланням *Реєстри > Атестовані особи > Інженер-консультант*.

Щодо четвертого питання.

Відповідно до пункту 14 Порядку проведення професійної атестації виконавців окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.05.2011 № 554, виконавці, які одержали кваліфікаційний сертифікат, можуть виконувати роботи (послуги) щодо об'єктів класу наслідків (відповідальності), що визначаються кваліфікаційними вимогами, які діють на час виконання робіт (послуг) для відповідної або нижчої категорії працівників. Органи з сертифікації персоналу, акредитовані відповідно до Закону України «Про акредитацію органів з оцінки відповідності», теж здійснюють сертифікацію з дотриманням цього пункту.

Враховуючи поділ об'єктів на класи наслідків (відповідальності), визначений статтею 32 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», у Додатку 4 до Порядку ведення Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 23.06.2021 № 681, закріплено співвідношення між кваліфікаційною категорією фахівців усіх професій, які повинні мати кваліфікаційний сертифікат (сертифікат), та класами наслідків (відповідальності) об'єктів.

Отже, сертифіковані фахівці, у тому числі інженери технічного нагляду та інженери-консультанти, можуть виконувати роботи (послуги) щодо об'єктів

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач [Козловська Наталія Вікторівна](#)
Сертифікат [6FA97849F1B2570D04000000E2890000E3520300](#)
Дійсний з [14.03.2024 12:21:27](#) по [14.03.2025 12:21:27](#)

Міністерство розвитку громад, територій
та інфраструктури України

16090/28/10-24 від 29.08.2024

класу наслідків (відповідальності), передбачених для відповідної або нижчої категорії працівників, а саме: по об'єктах СС3, СС2, СС1 – лише провідний, СС2, СС1 – I категорії, СС1 – II категорії. Працівник категорії «базовий» може виконувати роботи (послуги) тільки під керівництвом сертифікованого фахівця більш високої кваліфікаційної категорії, а наявність кваліфікаційного сертифіката для такого працівника не обов'язкова.

Щодо п'ятого питання.

Кошторисними нормами України «Настанова з визначення вартості будівництва», затвердженими наказом Мінрегіону від 01.11.2021 № 281 (зі змінами), встановлено основні правила визначення вартості будівництва об'єктів, у тому числі щодо визначення вартості здійснення технічного нагляду та залучення інженера-консультанта на етапі складання інвесторської кошторисної документації та при проведенні взаєморозрахунків, форми актів приймання наданих послуг тощо. Кошторисні норми є обов'язковим для об'єктів, що споруджуються із залученням бюджетних коштів, коштів державних і комунальних підприємств, установ та організацій, а також кредитів, наданих під державні гарантії.

Водночас, питання здійснення містобудівної діяльності, зокрема щодо укладення та виконання договорів підряду, здійснення технічного нагляду, проведення професійної атестації, залучення до виконання робіт (послуг) сертифікованих фахівців встановлено законами України та актами Уряду, які є обов'язковими до виконання для фізичних та юридичних осіб, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності та господарювання, у тому числі при наданні послуг, укладенні відповідних договорів та здійсненні взаєморозрахунків.

Щодо шостого питання.

Законодавчими актами України встановлена відповідальність за виконання робіт без отримання в установленому порядку відповідного сертифіката, а також за залучення суб'єктами містобудування виконавців, які згідно із законодавством повинні мати кваліфікаційний сертифікат, без наявності відповідного сертифіката. Щодо фізичних та посадових осіб така відповідальність визначена частиною дев'ятою статті 96-1 Кодексу України про адміністративні правопорушення, а щодо юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців – статтею 2 Закону України «Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності».

Щодо сьомого питання.

Органами, які здійснюють державний архітектурно-будівельний контроль, відповідно до статей 6 та 7 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» є Державна інспекція архітектури та містобудування України (ДІАМ), а також в межах повноважень відповідні структурні підрозділи Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій та виконавчі органи сільських, селищних, міських рад (у разі їх утворення). Зокрема, відповідно до Положення про Державну інспекцію архітектури та

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач [Козловська Наталія Вікторівна](#)
Сертифікат [6FA97849F1B2570D04000000E2890000E3520300](#)
Дійсний з [14.03.2024 12:21:27](#) по [14.03.2025 12:21:27](#)

Міністерство розвитку громад, територій
та інфраструктури України

16090/28/10-24 від 29.08.2024

містобудування України, затвердженого постановою Уряду від 23.12.2020 № 1340, ДІАМ здійснює контроль за дотриманням замовниками, відповідальними виконавцями робіт та інженерами-консультантами вимог законодавства у сфері містобудівної діяльності. Згідно з пунктом 4-1 Порядку здійснення державного архітектурно-будівельного контролю, затвердженого постановою Уряду від 23.05.2011 № 553, перевірки підлягає, у тому числі, виконання робіт без отримання в установленому порядку відповідного сертифіката, залучення суб'єктами містобудування виконавців, які згідно із законодавством повинні мати кваліфікаційний сертифікат, без наявності відповідного сертифіката, та дотримання вимог щодо відповідності сертифікатів класу наслідків (відповідальності) об'єктів, необхідній кваліфікаційній категорії та професійній спеціалізації виконавця.

Водночас повідомляємо, що відповідно до пункту 2 постанови Кабінету Міністрів України від 13.03.2022 № 303 «Про припинення заходів державного нагляду (контролю) і державного ринкового нагляду в умовах воєнного стану», на період воєнного стану здійснення заходів державного контролю в порядку позапланової перевірки можливе лише за наявності загрози, що має негативний вплив на права, законні інтереси, життя та здоров'я людини, захист навколишнього природного середовища та забезпечення безпеки держави, а також для виконання міжнародних зобов'язань України на підставі відповідного рішення Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України.

Заступник Міністра

Наталія КОЗЛОВСЬКА

Осташевська Л. 351-46-89
Снегір'ова Ю. 351-46-91

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Козловська Наталія Вікторівна
Сертифікат 6FA97849F1B2570D04000000E2890000E3520300
Дійсний з 14.03.2024 12:21:27 по 14.03.2025 12:21:27

Міністерство розвитку громад, територій
та інфраструктури України

16090/28/10-24 від 29.08.2024

№10 від 26.06.2024 р.

**Міністерство розвитку громад, територій та
інфраструктури України**

Про надання роз'яснень

Громадська спілка «Асоціація громадського контролю у сфері будівництва та містобудування» у додаток до листа від 03.05.2024 № 6 просить Міністерство, відповідно до підпункту 8 пункту 4 Положення про Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України, затвердженого постановою Уряду від 30.06.2015 № 460 (у редакції від 17.12.2022 № 1400), надати роз'яснення в межах компетенції з наступних питань.

1. Чи вважається відповідно до статті 1 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» інженером-консультантом особа, яка не має кваліфікаційного сертифіката за професією «інженер-консультант (будівництво)», виданого органом, акредитованим у відповідній сфері згідно із законом, та/або суб'єкт господарювання, що не має у своєму складі таких фахівців?

2. Чи можуть відповідно до статті 27 Закону України «Про архітектурну діяльність» замовники та підрядники доручати виконання окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури, особам, які повинні згідно із законодавством мати відповідний сертифікат, але не отримали такого сертифіката та не включені до Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва?

3. Чи забезпечено включення інформації про осіб, які мають кваліфікаційні сертифікати, видані відповідно до статті 17 Закону України «Про архітектурну діяльність» Міністерством або саморегулювними організаціями, та сертифікати, видані органами з сертифікації персоналу, акредитованими відповідно до Закону України «Про акредитацію органів з оцінки відповідності», до Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва? Чи є ця інформація відкритою і доступною на порталі електронної системи? Чи зазначається при цьому кваліфікаційна категорія особи та інформація щодо чинності сертифіката?

4. Чи може відповідно до п. 14 Порядку, затвердженого постановою Уряду від 23.11.2011 № 554, та Додатку 4 до Порядку, затвердженого постановою від 23 червня 2021 р. № 681, сертифікований фахівець виконувати роботи (послуги) щодо об'єктів класу наслідків (відповідальності), які не передбачені для його кваліфікаційної категорії (наприклад, інженер технагляду або інженер-консультант базовий, II чи I категорії – щодо об'єктів класу наслідків СС3)?

5. Чи можуть здійснюватися взаєморозрахунки, передбачені Настановою з визначення вартості будівництва, затвердженою наказом Мінрегіону від 01.11.2021 № 281 (зі змінами), за надання послуг інженера-консультанта чи здійснення

технагляду, якщо суб'єкт господарювання, що надає такі послуги, не має інженера-консультанта та інженера технагляду, залучених на будь-яких передбачених законодавством умовах, з сертифікатами відповідної категорії, включених до Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва?

6. Чи передбачена законодавчими актами України відповідальність за порушення вимог містобудівного законодавства, за виконання особами робіт без отримання в установленому порядку відповідного сертифіката, а також за залучення суб'єктами містобудування до виконання окремих видів робіт виконавців, які згідно із законодавством повинні мати кваліфікаційний сертифікат, без наявності відповідного сертифіката?

7. Чи є Державна інспекція архітектури та містобудування України (ДІАМ) як визначений законом орган державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду, відповідно до Положення, затвердженого постановою КМУ від 23.12.2020 № 1340, органом, що здійснює контроль за дотриманням, серед іншого, замовниками, відповідальними виконавцями робіт та інженерами-консультантами вимог законодавства у сфері містобудівної діяльності? Чи здійснює ДІАМ контроль за порушеннями, визначеними частиною першою статті 96 і частиною дев'ятою статті 96-1 Кодексу України про адміністративні правопорушення, а також пунктом 2 частини четвертої статті 2 Закону України «Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності»?

Отримання інформації та роз'яснень із питань, що стосуються практики застосування містобудівного законодавства, ціноутворення, економіки та організації будівництва сприятиме забезпеченню законності і прозорості при реалізації будівельних проектів, підвищенню якості робіт і послуг у будівництві.

Про результати розгляду цього звернення просимо повідомити на електронну (bondarenkobud@gmail.com) та поштову (м. Київ, вул. Микитсько-слобідська, буд. 4д, кв. 101) адреси.

Голова Правління

Олександр Бондаренко